

Gemeente Gouda

t.a.v. college van burgemeester en wethouders gemeente Gouda

omgevingswet@gouda.nl

Onderwerp: **Zienswijze Gouda-Onderneemt 'Ontwerp Omgevingsvisie Gouda'**

Datum: 24 november 2021

Geacht college van burgemeester en wethouders gemeente Gouda,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid onze zienswijze kenbaar te maken op de 'Ontwerp Omgevingsvisie Gouda'.

Allereerst wil Gouda-Onderneemt, mede namens de verenigingen VBG, DPG en SBG, complimenten maken voor deze gedegen ontwerp-omgevingsvisie waarbij wij de gestelde ambities herkennen en veelal ondersteunen. Toch bestaat de behoefte om via deze zienswijze een aantal opmerkingen te plaatsen en aanvullende vragen te stellen met betrekking tot de volgende onderwerpen:

1. Participatietraject Ondernemers;
2. Gouda heeft een blijvend sterke economie en regionale positie;
3. Ontwikkelstrategieën voor onze stad: Functieverandering;
4. Energietransitie;
5. Zes deelgebieden onder de loep: Binnenstad en Spoorzone & Goudse Poort;
6. Hoe gaan we de Omgevingsvisie realiseren?

Bovenstaande onderwerpen worden hieronder uitgewerkt en telkens afgesloten met eventuele vragen en verzoeken:

Ad 1. Participatietraject Ondernemers

Gouda-Onderneemt was bijzonder verrast dat via een persbericht van de gemeente Gouda op 13 oktober jl. werd aangekondigd dat de Ontwerp-Omgevingsvisie tot 24 november ter inzage ligt alvorens zij naar de gemeenteraad wordt gestuurd ter vaststelling.

In het persbericht staat dat de gemeente de visie samen met de stad heeft opgesteld.

Gouda-Onderneemt vindt dat de samenwerking in deze niet conform onze verwachting heeft plaatsgevonden. Na een input-sessie begin 2021 is er geen gelegenheid meer geweest om op- en aanmerkingen te maken bij de 'werkversie' van de omgevingsvisie. De 'werkversie' heeft ons nooit bereikt. Door communicatiefouten en personele wisseling bij het projectteam van de gemeente is de beoogde participatie met het bedrijfsleven niet goed uit de verf gekomen. Wij observeren dat deze procesaanpak op gespannen voet staat met de participatie uitgangspunten in de Omgevingswet.

Dit betekent dat Gouda-Onderneemt genoodzaakt is om in dit stadium haar input via deze zienswijze kenbaar te maken.

Vraag: Beschouwt de gemeente het participatietraject met het bedrijfsleven bij het proces van totstandkoming van deze ontwerp omgevingsvisie als voldoende?

Ad 2. Gouda heeft een blijvend sterke economie en regionale positie;

Bij de beschrijving van Gouda als centrumgemeente wordt met name de woonfunctie in combinatie met de snelle verbindingen benoemd als punten die Gouda een sterke economische positie geven en uitgebouwd moeten worden. Gouda-Onderneemt ziet graag meer nadruk op het behoud van werkgelegenheid in onze stad. De activiteiten op bedrijventerreinen bieden werk aan ca. 11.000 mensen. Werkgelegenheid voor de middenklasse en de sociaal zwakkeren in de samenleving. Het behoud van deze werkgelegenheid zou nadrukkelijker in de omgevingsvisie benoemd moeten worden.

Verzoek: Behoud van werkgelegenheid uitwerken in een deelopgave onder de blijvend sterke economie en regionale positie;

Ad 3. Ontwikkelstrategie voor onze stad: Functieverandering

Bij de verstedelijkingsopgave wordt primair gekeken naar functieverandering; dus verminderen van bestaande functies waar in de toekomst minder behoefte aan bestaat. Gouda-Onderneemt kan zich vinden in de priorisering van de transitie naar wonen in de gebieden van de Spoorzone & Goudse Poort.

Voor de functieverandering wordt in 7.1.1. een afwegingskader gepresenteerd. Hierbij heeft Gouda-Onderneemt de volgende op- en aanmerkingen:

- *Als de transformatie een bestaand bedrijventerrein betreft: Er is draagvlak voor de functieverandering onder omliggende bedrijven. De bedrijven worden door de functieverandering niet beperkt in hun bedrijfsvoering.*

In de Bedrijventerreinenvisie 2021-2030 is dit afwegingskaders scherper geformuleerd:

Het waarborgen van de ongehinderde bedrijfsvoering van de bestaande bedrijvigheid is hieraan (bij functieverandering) bovengeschild. Dat wil zeggen, de gereserveerde milieuruimte (geluidszonering) van de zittende (HMC) bedrijven mag niet verloren gaan.

Verzoek: Formulering uit de Bedrijventerreinenvisie 2021-2030 overnemen.

In de opsomming met 9 bullets, is sprake van 7 afwegingen en 2 gebied specifieke opmerkingen.

- *Aan functieverandering van bedrijven ten zuiden van de Hollandsche IJssel naar wonen wordt geen medewerking verleend (m.u.v. ondergeschikte woonfuncties).*
- *Het oostelijk deel van Kromme Gouwe kan op termijn (na 2025) transformeren naar een gemengd stedelijk gebied met meer wonen. De historie van deze oude rivierarm en het behouden van de historische kwaliteiten speelt hierin een belangrijke rol.*

De laatste twee bullets zoals hierboven weergegeven zijn geen afwegingen maar gewenst beleid van het gemeentebestuur. Dit past niet bij het afwegingskader voor functieverandering en dus niet in de Omgevingsvisie

Verzoek: De gebied-specifieke opmerkingen laten vervallen bij de opsomming van het afwegingskader.

Ad 4. Energietransitie;

Vanuit DPG zijn de volgende opmerkingen en suggesties ingebracht als het gaat om de Regionale Energie Strategie en Transitievisie Warmte:

Regionale Energie Strategie (RES)

We ondersteunen de ambitie voor lokale betrokkenheid, maar adviseren in de zin:

- *Hierbij is de ambitie om 50% lokaal eigendom **en** medezeggenschap van de hernieuwbare energie opwek te realiseren.*

het woordje **en** te wijzigen in **of**:

Hierbij is de ambitie om 50% lokaal eigendom of medezeggenschap van de hernieuwbare energie opwek te realiseren.

Bij de spelregels: adviseren we om een bullet toe te voegen:

- *Voor zowel de opwekking van zonne- als windenergie, hanteren we in elk geval onderstaande spelregels;*
 - *Houdt bij energietransitie rekening met (beschermd) cultureel erfgoed*
 - *Houdt bij herontwikkeling in het stedelijk gebied rekening met plaatsing van zonnepanelen (bijv. op (groene) daken)*
 - *Zoek voor de plaatsing van windturbines zo veel mogelijk aansluiting bij bestaand (gesloten) stedelijk gebied en/of bestaande windturbines*

Advies om de volgende bullet toe te voegen:

- **Houdt rekening met beschikbare energie-infrastructuur.**

Transitievisie Warmte (TVW)

Hetgeen beschreven is gaat nu primair over woningen en dat betreft slechts een deel van de opgave. We adviseren specifiek ook een alinea op te nemen voor het aardgasvrij /aardgasvrij-ready maken van bedrijventerreinen en maatschappelijk vastgoed.

Tekstsuggestie toe te voegen als alinea onder het gedeelte TVW:

Ook bedrijventerrein worden geleidelijk opgenomen in het proces om te komen tot aardgasvrije oplossingen. Daarvoor zal gelden:

- **Dat er zoveel mogelijk wordt aangesloten op natuurlijke momenten om de situatie te wijzigen.**
- **Er inhoudelijke en financiële ondersteuning vanuit de gemeente bij de planontwikkeling en -realisatie komt.**

Ten aanzien van maatschappelijk vastgoed zal de gemeente leidend zijn om het maatschappelijke vastgoed aardgasvrij te maken, aansluitend op de wijk uitvoeringsplannen (inclusief bedrijventerreinen).

Wij zien het bovenstaande als zinvolle toevoegingen met oog op het belangrijke aandeel van het bedrijfsleven in de energietransitie.

Verzoek: Bovengenoemde tekstaanpassingen en -aanvullingen verwerken in definitieve Omgevingsvisie.

Ad 5. Zes deelgebieden onder de loep: Binnenstad en Spoorzone & Goudse Poort;

Voor een zestal deelgebieden worden de ambities voor de toekomst meer in detail beschreven. Voor 2 van deze deelgebieden nl. het deelgebied 'Binnenstad' en het deelgebied 'Spoorzone & Goudse Poort' hebben respectievelijk SBG en VBG een aantal opmerkingen geplaatst;

7.6.1 Binnenstad

Levendig historisch centrum

'De grenzen van het kernwinkelgebied gaan we de komende jaren opnieuw bepalen'.

SBG pleit voor behoud van de huidige grenzen van het kernwinkelgebied. SBG ziet voldoende mogelijkheden om met de stakeholders in de binnenstad te werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor detailhandel, horeca en startende ondernemers in het bijzonder.

In ditzelfde gedeelte staan de zinnen:

'Binnen de grenzen hiervan werken we aan een levendig en vitaal aanbod voor een breed publiek, met ruimte voor wonen boven publieksfuncties'.

en

'De binnenstad is bij uitstek de locatie voor niet-dagelijkse boodschappen (Go-Stores is daarentegen meer bedoeld voor perifere detailhandel)'.

SBG deelt is van mening dat de Binnenstad bij uitstek geschikt is voor niet dagelijkse boodschappen, maar tegelijkertijd moet de Binnenstad, gelet op het aantal inwoners, ook mogelijkheden blijven bieden voor een supermarkt of andere winkels ten behoeve van de dagelijkse behoeften.

Binnenstad voor voetgangers en fietsers

'de nadruk ligt op toegankelijkheid van voetgangers en fietsers'.

SBG ziet graag een uitbreiding op deze ambitie waarbij ingezet wordt op onderzoek om van het kernwinkelgebied voetgangersgebied te maken met aan de randen voldoende stallingsmogelijkheden voor fietsers. Daaraan gekoppeld duidelijke fietsroutes om de veiligheid van de voetgangers te waarborgen.

'De noodzakelijke bevoorrading willen we met slimme en schone stadslogistiek oplossen (zo mogelijk via één distributiehubs)'

Gezien de haalbaarheid inzetten op een **'regionale'** distributiehubs. Daarbij ook opgemerkt dat zware elektrische vrachtwagens geweerd moeten worden gezien de kwetsbare kades langs de grachten.

Historische grachten

'Het verlevendigen van het zuidelijke deel van de binnenstad, en daarmee de binnenstad als geheel, zou van toegevoegde waarde zijn. Deze ingrepen hebben echter veel impact op bestaande functies in de stad, bijvoorbeeld met het oog op bereikbaarheid. De uitvoerbaarheid is onzeker, maar waar mogelijk stimuleren we de doorvoerbare van de binnenstad (zie § 5.1).

SBG ziet graag een verduidelijking van de tekst over de Nieuwe Veerstaal:

'We zetten in op het verlevendigen van het gebied rond de Veerstaal voor bezoekers van de binnenstad. Het autoluw maken van dit gebied is echter een voorwaarde. Daarvoor is een positieve uitkomst van de pilot Nieuwe Veerstaal, zoals dat in het uitvoeringsprogramma van het VCP is opgenomen, noodzakelijk. Bij het slagen van de genoemde pilot liggen er ook mogelijkheden voor het openen van de havenluis en daarmee de bevordering van de doorvoerbare van de binnenstad (zie § 5.1)'.

Verzoek: Bovengenoemde tekstaanpassingen en -aanvullingen verwerken in definitieve Omgevingsvisie.

7.6.2 Spoorzone & Goudse Poort

Met betrekking tot dit deelgebied wil VBG een opmerking maken over de kaart van de 'Florerende Stad'. Op deze kaart zijn de gebieden die in aanmerking komen voor 'Transitie naar gemengd stedelijk gebied', oranje gekleurd. Dit klopt voor de Spoorzone en het oostelijke deel van Goudse Poort. Echter is een deel van bedrijventerrein 'Gouwespoor', met name het deel tussen de spoorwegen, mee gekleurd als 'transitie-gebied'. Dit is onjuist en strookt niet met de Bedrijventerreinvisie Gouda 2021-2030.

Verzoek: Aanpassing kaartje 'Florerende stad'.

Hedendaags gemengd woon-werkgebied

'Voor het westelijke deel van Goudse Poort ligt de focus op het verbeteren van het bedrijventerrein door verduurzaming, efficiënter ruimtegebruik, verbetering van de (OV-)bereikbaarheid, en het clusteren van perifere detailhandel van elders uit de stad op GoStores. Voordat een start gemaakt wordt met Gouwepark 2 moet eerst Goudse Poort duurzaam en optimaal benut zijn'.

Deze gestelde voorwaarde strookt niet met de Bedrijventerreinvisie Gouda 2020-2030. In deze visie is een zorgvuldige formulering gekozen als het gaat om ontwikkeling van het regionale bedrijventerrein Gouwepark 2:

'Om de verdichtingsopgave in Gouda te versnellen zijn uitbreidingsmogelijkheden een belangrijk instrument om schuifruimte te creëren. Kansen dienen zich aan wanneer gevestigde bedrijven zich kunnen verplaatsen naar een Gouwe Park II. Dit zorgt voor ruimte op de bestaande terreinen om de intensivering en verdichting te starten. Met het op de markt brengen van te veel nieuw areaal wordt de urgentie om te verdichten echter wel verlaagd. Daarom is regionale afstemming over de ontwikkeling en uitgifte van het bedrijventerrein belangrijk waarbij ook strikte afspraken worden gemaakt over de realisatie van de gewenste intensivering en verdichting op de achterlaatlocaties'.

De tekst van de ontwerp-omgevingsvisie is dus niet in lijn met de vastgestelde Bedrijventerreinvisie Gouda 2021-2030.

Verzoek: De gestelde voorwaarde in de definitieve Omgevingsvisie vervangen door een formulering zoals deze is opgenomen in de Bedrijventerreinvisie Gouda 2021 en die recht doet aan de bovengenoemde tekstaanpassingen en -aanvullingen.

Ad 6. Hoe gaan we de Omgevingsvisie realiseren?

In hoofdstuk 8 wordt beschreven hoe de Omgevingsvisie via de instrumenten van Omgevingsprogramma's, Omgevingsplannen, Omgevingswaarden en uiteindelijk Omgevingsvergunningen gerealiseerd kan gaan worden. Hierbij wordt ook een andere manier van werken aangekondigd.

Anders werken

De omgevingswet introduceert niet alleen een nieuw wettelijk instrumentarium, maar vraagt ook om een andere manier van werken. De manier waarop de gemeente samen werkt met andere overheden, met inwoners en bedrijven zal veranderen. De Omgevingswet legt de verantwoordelijkheid voor participatie bijvoorbeeld meer bij de samenleving en introduceert nieuwe regels voor besluitvorming binnen de gemeente en voor het verhalen van ontwikkelingskosten.

In het bovenstaande valt te lezen dat de verantwoordelijkheid voor participatie in de uitvoeringsprocessen van de Omgevingsvisie meer in de samenleving komt te liggen. Alvorens het zover is zal er over het ontwerp van deze uitvoeringsprocessen ('het wettelijk instrumentarium') nog goed nagedacht moeten worden. Voor juist deze fase lijkt participatie van inwoners en bedrijven wenselijk. Behoudens een rol voor de gemeenteraad staat over de participatie bij de uitwerking van het instrumentarium niets te lezen.

Vraag: Wordt er bij het ontwerp van het instrumentarium rondom de Omgevingsvisie ook participatie van inwoners en bedrijven nagestreefd? En zo ja, op welke wijze wordt dat vormgegeven?

Namens Gouda-Onderneemt en mede namens VBG, DPG en SBG,

Met vriendelijke groet,

Jan Willem van der Wolf
Programma-manager

Gouda Onderneemt! | ☎ 06 53 114 022 | jvvdwolf@gouda-onderneemt.nl
| www.gouda-onderneemt.nl | Postbus 159 | 2800 AD Gouda